

Vec C-772/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

14. december 2021

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Dátum podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania:

8. december 2021

Odvolateľka a žalobkyňa v prvostupňovom konaní:

„Brink’s Lithuania“ UAB

Ďalší účastník odvolacieho konania a žalovaná v prvostupňovom konaní:

Lietuvos bankas

Predmet sporu v konaní vo veci samej

Spor vo veci samej sa týka záväznosti, výkladu a uplatňovania hmotnoprávných noriem upravujúcich minimálne štandardy pre automatickú kontrolu upotrebitel'nosti eurobankoviek zariadeniami na spracovávanie bankoviek (ďalej len „minimálne štandardy“).

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad rozhodnutia Európskej centrálnej banky ECB/2010/14 zo 16. septembra 2010 o kontrole pravosti a upotrebitel'nosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu (ďalej len „rozhodnutie ECB/2010/14“), zmeneného rozhodnutím Európskej centrálnej banky ECB/2012/19 zo 7. septembra 2012 (ďalej len „rozhodnutie ECB/2012/19“), a platnosť článku 6 ods. 2 tohto rozhodnutia; článok 267 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 vykladať v tom zmysle, že minimálne štandardy uvedené v tejto právnej norme musí dodržiavať spracovateľ peňazí, ktorý vykonáva automatickú kontrolu upotrebitel'nosti eurobankoviek?
2. Ak sa v súlade s článkom 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 minimálne štandardy uvedené v tomto rozhodnutí vzťahujú len na výrobcov zariadení na spracovanie bankoviek (nie však na spracovateľov peňazí), má sa článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 v spojení s článkom 3 ods. 5 tohto rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu vnútroštátneho práva, podľa ktorého sa povinnosť dodržiavať tieto minimálne štandardy vzťahuje na spracovateľa peňazí?
3. Sú minimálne štandardy pre automatickú kontrolu upotrebitel'nosti eurobankoviek zariadeniami na spracovanie bankoviek, s prihliadnutím na skutočnosť, že sú uverejnené na internetovej stránke ECB, v súlade so zásadou právnej istoty a s článkom 297 ods. 2 ZFEÚ a sú pre spracovateľov peňazí záväzné a môžu sa na ne spracovatelia peňazí odvolávať?
4. Je článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 v rozsahu, v akom stanovuje, že minimálne štandardy pre automatickú kontrolu upotrebitel'nosti eurobankoviek sa uverejňujú na internetovej stránke ECB a podľa potreby sú menené a dopĺňané, v rozpore so zásadou právnej istoty a článkom 297 ods. 2 ZFEÚ, a je teda neplatný?

Citované ustanovenia práva Únie

Nariadenie Rady (ES) č. 1338/2001 z 28. júna 2001 stanovujúce opatrenia nevyhnutné na ochranu eura proti falšovaniu, zmenené nariadením Rady (ES) č. 44/2009 z 18. decembra 2008 (ďalej len „nariadenie č. 1338/2001“): Článok 6 ods. 1 a 2.

Rozhodnutie Európskej centrálnej banky ECB/2010/14 zo 16. septembra 2010 o kontrole pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu: odôvodnenie 2, článok 1, článok 2 ods. 2 a 6, článok 3 ods. 1 a 3 až 5, článok 6 ods. 1 a 2, článok 9 ods. 1, článok 10 ods. 1 a 3 a článok 13 ods. 2.

Rozhodnutie ECB/2012/19: odôvodnenie 3 a bod 4 jeho prílohy.

Minimálne štandardy pre automatickú kontrolu upotrebitelnosti eurobankoviek prostredníctvom zariadení na spracovávanie bankoviek.

Článok 132 ods. 2 a článok 297 ods. 2 ZFEÚ.

Článok 17.7 rokovacieho poriadku ECB (ECB/2004/2) z 19. februára 2004.

Citované ustanovenia vnútroštátneho práva

Článok 1 zákona Litovskej republiky o Banke Litvy (v znení zákona z 27. júna 2018; ďalej len „zákon“) okrem iného stanovuje: „... Banka Litvy je neoddeliteľnou súčasťou Európskeho systému centrálnych bánk, pričom sleduje ciele a plní úlohy Európskeho systému centrálnych bánk v súlade s usmerneniami a pokynmi [ECB]. Banka Litvy vykonáva funkcie a činnosti v rozsahu, v akom nie sú v rozpore s cieľmi [ECB] a Európskeho systému centrálnych bánk, a v súlade s právnymi aktmi Európskej únie vrátane právnych aktov [ECB]. ...“

Článok 6 ods. 3 zákona stanovuje, že „Banka Litvy vykonáva dohľad nad tým, ako spracovatelia peňazí, t. j. inštitúcie uvedené v článku 6 ods. 1 nariadenia [č. 1338/2001] (ďalej len „spracovatelia peňazí“), plnia požiadavky uvedené v nariadení (EÚ) č. 1210/2010 a rozhodnutí ECB/2010/14 vzťahujúce sa na činnosti súvisiace so spracovaním peňazí – t. j. kontrolu pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a euromincí a ich opätovné vrátenie do obehu (ďalej len „činnosti súvisiace so spracovaním peňazí“).

Článok 47⁶ ods. 1 tohto zákona stanovuje: „Banka Litvy organizuje a vykonáva kontroly s cieľom zistiť dodržiavanie požiadaviek stanovených v právnych aktoch uvedených v článku 6 ods. 3 tohto zákona.“

Článok 47⁵ ods. 1 tohto zákona stanovuje: „Banka Litvy vykonáva dohľad nad činnosťou spracovateľov peňazí a vydáva pokyny spracovateľom peňazí v súlade s ustanoveniami tohto zákona, nariadenia [č. 1338/2001], nariadenia (EÚ)

č. 1210/2010, rozhodnutia ECB/2010/14 a právnych aktov Banky Litvy o dohľade nad činnosťou spracovateľov peňazí. ...“

Článok 47⁷ ods. 1 a 2 tohto zákona stanovuje: „V prípade zistení porušenia predpisov vydá Banka Litvy spracovateľovi hotovosti jeden alebo viac záväzných pokynov: ... 2) odstrániť porušenia v lehote stanovenej Bankou Litvy.“

Bod 16.3 opisu postupu pri výkone dohľadu nad činnosťami súvisiacimi so spracovaním peňazí schválený uznesením rady Banky Litvy z 10. septembra 2015 stanovuje, že počas kontroly majú zodpovední zamestnanci preskúšať schopnosť zariadení na spracovanie peňazí používaných spracovateľom peňazí vykonávať kontrolu pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek alebo euromincí. Bod 16.6 tohto právneho aktu stanovuje, že počas takejto kontroly majú zodpovední zamestnanci posúdiť, či spracovateľ peňazí riadne dodržiava postupy uvedené v bode 16.5 opisu a ďalšie požiadavky na činnosti súvisiace so spracovaním peňazí stanovené v nariadení č. 1338/2001, nariadení č. 1210/2010, rozhodnutí ECB/2010/14 a v opise postupu kontroly pravosti a upotrebitelnosti.

Bod 12 opisu postupu overovania pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek a euromincí a ich opätovného uvádzania do obehu, schválený uznesením rady Banky Litvy zo 16. septembra 2014, stanovuje: „Spracovateľ peňazí vykonáva kontrolu pravosti a upotrebitelnosti eurobankoviek automatizovaným spôsobom, ktorý je v súlade s minimálnymi štandardmi zverejnenými na internetovej stránke ECB..., pričom používa: 12.1. Zariadenia obsluhované zákazníkom, pričom bankovky kontrolované týmito zariadeniami sa triedia a spracúvajú v súlade s postupom stanoveným v prílohe IIa rozhodnutia (ECB/2010/14); 12.2. Zariadenia obsluhované zamestnancami, pričom bankovky kontrolované týmito zariadeniami sa triedia a spracúvajú v súlade s postupom stanoveným v prílohe IIb rozhodnutia (ECB/2010/14).“

Stručné zhrnutie skutkového stavu konania vo veci samej

- 1 Spor vo veci samej sa vedie medzi spoločnosťou „Brink’s Lithuania“ UAB (nástupníckou spoločnosťou spoločnosti „G4S Lietuva“ UAB) (ďalej len „odvolateľka“) a Lietuvos bankas (Banka Litvy) (ďalej len „ďalší účastník odvolacieho konania“) vo veci rozhodnutia riaditeľa odboru peňazí Banky Litvy (ďalej len „GPD“) z 28. februára 2019 (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým bolo odvolateľke uložené napraviť porušenie, t. j. zabezpečiť, aby úroveň tolerancie upotrebitelnosti pri automatickej kontrole eurobankoviek určených na opätovné vrátenie do obehu prostredníctvom zariadení na spracovávanie bankoviek používaných odvolateľkou, BPS 200 sériové číslo 20018323 (ďalej len „zariadenie 1“) a BPS 200 sériové číslo 20018265 (ďalej len „zariadenie 2“) (ďalej len „zariadenia“), neprekročila úroveň tolerancie 5 %, ktorú stanovila ECB.
- 2 Kontrolou vykonanou 18. decembra 2018 v priestoroch odvolateľky sa zistilo, že zariadenie 1 vytriedilo ako upotrebitelné 18,26 % neupotrebitelných bankoviek

obsiahnutých v skúšobnom balíku a že zariadenie 2 vytriedilo ako upotrebitel'né 13,91 % neupotrebitel'ných bankoviek.

- 3 „G4S Lietuva“ UAB uviedla, že eurobankovky triedené počas kontroly spoločnosti vykonanej 18. decembra 2018 boli určené na opätovný obeh, a tvrdila, že zariadenia neboli preskúšané so štandardnými továrenskými nastaveniami, ale s menej prísnyimi nastaveniami triedenia podľa upotrebitel'nosti.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 V prejednávanej veci sa odvolateľka a ďalší účastník odvolacieho konania nezhodujú, pokiaľ ide o výklad článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14. Banka Litvy tvrdí, že toto ustanovenie zákona sa má vykladať v tom zmysle, že spracovateľovi peňazí ukladá povinnosť dodržiavať pri vykonávaní automatickej kontroly upotrebitel'nosti eurobankoviek minimálne štandardy uverejnené na internetovej stránke ECB. Odvolateľka tvrdí, že toto ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že spracovateľ peňazí musí pri vykonávaní automatickej kontroly upotrebitel'nosti eurobankoviek používať zariadenia na spracovanie bankoviek, ktoré boli úspešne preskúšané v súlade s minimálnymi štandardmi uverejnenými na internetovej stránke ECB.

Stručné odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 5 V prejednávanej veci bolo napadnuté rozhodnutie, ktorým sa uplatnil článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 a minimálne štandardy. Z posúdenia tohto senátu Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd, Litva) vyplýva, že vzhľadom na článok 13 ods. 2 a článok 3 ods. 1 rozhodnutia ECB/2010/14 má uvedené rozhodnutie priamy účinok.
- 6 V tejto veci sa naskláda otázka, či sa článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 uplatňuje na spracovateľa peňazí. Ak nie, vzniká otázka, či sa má článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 v spojení s jeho článkom 3 ods. 5 vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu vnútroštátneho práva, podľa ktorého sa povinnosť dodržiavať tieto minimálne štandardy vzťahuje na spracovateľa peňazí. Tento senát si tiež nie je istý záväznosťou minimálnych štandardov a platnosťou článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14.

Výklad článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14

- 7 Tento senát má pochybnosti o výklade článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14. Podľa litovského znenia tejto normy musí spracovateľ peňazí dodržiavať minimálne štandardy. V odôvodnení 3 rozhodnutia ECB/2012/19 sa však uvádza, že minimálne štandardy sa týkajú len výrobcov zariadení na spracovanie bankoviek a že nemajú vplyv na postupy pri kontrole pravosti a upotrebitel'nosti stanovené v rozhodnutí ECB/2010/14, ktoré musia spracovatelia peňazí dodržiavať. Ak by sa mal článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 vykladať

v tom zmysle, že ukladá spracovateľovi peňazí povinnosť používať zariadenia na spracovanie bankoviek, ktoré boli úspešne preskúšané podľa minimálnych štandardov uverejnených na internetovej stránke ECB, má tento senát pochybnosti o tom, či článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 stanovuje postup preskúšania, ktorý sa líši od postupu stanoveného v článku 9 ods. 1.

- 8 Tento senát má pochybnosti o tom, či článok 6 ods. 2 a článok 3 ods. 5 rozhodnutia ECB/2010/14 ukladajú spracovateľovi peňazí, ktorý vykonáva automatickú kontrolu upotrebitel'nosti eurobankoviek, povinnosť nielen používať zariadenia s továrenským nastavením, ale aj zabezpečiť dodržiavanie minimálnych štandardov. Vzniká tiež otázka, či sú tieto povinnosti plne zlučiteľné, najmä v prípade, ak by používanie štandardných továrenských nastavení samo osebe nezabezpečilo dodržiavanie minimálnych štandardov a spracovateľ peňazí by musel prijať ďalšie opatrenia (vrátane napríklad zmeny nastavení stroja), aby zabezpečil dodržiavanie minimálnych štandardov. Táto otázka je dôležitá, pretože v prejednávanej veci sa na spracovateľa peňazí vzťahovala požiadavka vyplývajúca z minimálnych štandardov, ale nie povinnosť používať zariadenia so štandardným továrenským nastavením, ako je uvedené v článku 3 ods. 5 rozhodnutia ECB/2010/14.
- 9 Ak by sa povinnosť dodržiavať minimálne štandardy v súlade s článkom 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 mala vzťahovať na spracovateľa peňazí, tento senát by mal pochybnosti aj o tom, ako by spracovateľ peňazí mohol zabezpečiť dodržiavanie minimálnych štandardov, t. j. či by v takom prípade mal spracovateľ peňazí vykonávať dodatočné kontroly eurobankoviek, ktoré už boli skontrolované zariadením na spracovanie bankoviek, ktoré používa. Odvolateľka poukazuje na to, že rozhodnutie ECB/2010/14 nestanovuje povinnosť spracovateľa peňazí vykonávať kontroly upotrebitel'nosti eurobankoviek dvoma rôznymi zariadeniami na spracovanie bankoviek a že spracovateľ peňazí nemôže z objektívnych dôvodov vedieť, ktoré eurobankovky boli zariadením na spracovanie bankoviek, ktoré používa, nesprávne zatriedené ako upotrebitel'né, a nemôže vypočítat' množstvo nesprávne vytriedených eurobankoviek, a preto nemôže posúdiť, či jeho činnosti pri spracovaní eurobankoviek spĺňajú úroveň tolerancie 5 %. Vzniká preto otázka, či by výklad požiadavky uvedenej v článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14, aby spracovateľ peňazí pri vykonávaní automatickej kontroly upotrebitel'nosti eurobankoviek dodržiaval minimálne štandardy, vrátane úrovne tolerancie 5 %, znamenal, že spracovateľ peňazí musí vykonávať to, čo nie je možné.
- 10 Tento senát má pochybnosti o tom, či znenie článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 v rôznych jazykoch Únie môže viesť k jednoznačnému záveru, že spracovateľ peňazí musí pri vykonávaní automatizovanej kontroly upotrebitel'nosti eurobankoviek zabezpečiť dodržiavanie minimálnych štandardov.
- 11 Na druhej strane, ak by sa však povinnosť dodržiavať minimálne štandardy podľa článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 nemala vzťahovať na spracovateľa peňazí, vzniká otázka, či by samotné používanie zariadení na spracovanie

bankoviek so štandardným továrenským nastavením mohlo zabezpečiť dosiahnutie cieľa, ktorým je zabezpečenie udržiavania eurobankoviek v dobrej kvalite, ako je uvedené v odôvodnení 2 rozhodnutia ECB/2010/14. Ďalší účastník odvolacieho konania tvrdí, že ak by sa vychádzalo z toho, že povinnosť dodržiavať minimálne štandardy stanovená v článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 sa nevzťahuje na spracovateľov peňazí, zrušila by sa tým všeobecná povinnosť starostlivosti, z ktorej vyplýva, že spracovateľ peňazí, ktorý používa zariadenie, musí zabezpečiť, aby bolo zariadenie v stave, ktorý je vhodný na vykonanie kontroly upotrebitelnosti eurobankoviek, a okrem toho by v takom prípade nebolo možné zabezpečiť, aby boli eurobankovky v dobrej kvalite.

O možnosti uložiť spracovateľom peňazí povinnosť dodržiavať minimálne štandardy podľa vnútroštátneho práva

- 12 Ak sa má článok 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 vykladať v tom zmysle, že minimálne štandardy sa vzťahujú len na výrobcov zariadení na spracovanie bankoviek (ale nie na spracovateľov peňazí), tento senát si nie je istý, či je v tomto prípade povinnosť dodržiavať minimálne štandardy, ktorú spracovateľom peňazí ukladá vnútroštátne právo, zlučiteľná s článkom 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14 v spojení s jeho článkom 3 ods. 5.

O záväznosti minimálnych štandardov a platnosti článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14

- 13 Minimálne štandardy uverejnené na internetovej stránke ECB neuvádzajú dátum ich uverejnenia, ani dátum ich zmien a ani znenie ich predchádzajúcich verzií.
- 14 Samotný Súdny dvor už uviedol, že na určenie toho, či akt vyvoláva záväzné právne účinky, je potrebné preskúmať podstatu tohto aktu a posúdiť jeho účinky na základe objektívnych kritérií, ako je obsah tohto aktu, prípadne zohľadniť kontext, v akom bol tento akt prijatý, ako aj právomoci inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie, ktorá ho prijala (rozsudok z 15. júla 2021, *Fédération bancaire française*, C-911/19, EU:C:2021:599, bod 38; rozsudok z 25. októbra 2017, *Rumunsko/Komisia*, C-599/15 P, EU:C:2017:801, bod 48; a rozsudok z 20. februára 2018, *Belgicko/Komisia*, C-16/16 P, EU:C:2018:79, bod 32).
- 15 V súlade so zásadou právnej istoty musí byť záväznosť každého aktu, ktorý má mať právne účinky, odvodená z ustanovenia práva Únie, ktoré musí byť výslovne uvedené ako jeho právny základ a ktoré predpisuje právnu formu, ktorú má mať tento akt (rozsudok z 19. júna 2015, *Taliansko/Komisia*, T-358/11, EU:T:2015:394, bod 123; rozsudok z 12. decembra 2007, *Taliansko/Komisia*, T-308/05, EU:T:2007:382, bod 123 a citovaná judikatúra; a rozsudok z 29. septembra 2011, *Poľsko/Komisia*, T-4/06, neuverejnený, EU:T:2011:546, bod 82 a citovaná judikatúra).
- 16 Súdny dvor rozhodol, že akt prijatý inštitúciou Únie môže byť vykonaný voči fyzickým a právnickým osobám v členskom štáte len vtedy, ak tieto osoby mali

možnosť sa s ním oboznámiť prostredníctvom jeho riadneho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Súdny dvor tiež rozhodol, že zásada právnej istoty vyžaduje, aby právne predpisy Únie umožnili dotknutým osobám oboznámiť sa s presným rozsahom povinností, ktoré im ukladajú, čo môže byť zaručené len riadnym uverejnením týchto právnych predpisov v úradnom jazyku ich adresátov (rozsudok z 11. decembra 2007, Skoma-Lux sro, C-161/06, EU:C:2007:773, body 37 a 38). Súdny dvor uviedol, že skutočnosť, že možno preukázať, že dotknutá osoba skutočne vedela o právnych predpisoch Únie, nepostačuje na to, aby sa právne predpisy Únie, ktoré neboli riadne uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, stali vykonateľnými voči jednotlivcovi (rozsudok z 11. decembra 2007, Skoma-Lux sro, C-161/06, EU:C:2007:773, body 45 a 46).

- 17 Tento senát má preto pochybnosti o tom, či minimálne štandardy – so zreteľom na skutočnosť, že sú uverejnené na internetovej stránke ECB – porušujú zásadu právnej istoty a článok 297 ods. 2 ZFEÚ a či ich možno považovať za záväzné. Tento senát má pochybnosti o tom, či je možné spracovateľovi peňazí, ktorý porušil minimálne štandardy, vydať záväzný pokyn.
- 18 Tento senát si tiež nie je istý, či je právna norma uvedená v článku 6 ods. 2 rozhodnutia ECB/2010/14, vzhľadom na to, že stanovuje takýto spôsob uverejňovania minimálnych štandardov pre automatizovanú kontrolu upotrebitelnosti eurobankoviek, zlučiteľná s článkom 297 ods. 2 ZFEÚ, ako aj so zásadou právnej istoty a či je platná.